BENELUX-SAMARBEJDET

Bestræbelserne for at skabe et fælles marked mellem de nordiske lande har styrket interessen i Norden for det arbejde, der udføres indenfor rammen af de såkaldte Benelux-aftaler for at tilvejebringe en økonomisk union mellem Nederland på den ene side og den Belgisk-Luxembourgske Økonomiske Union (Union Économique Belgo-Luxembourgeoise eller UEBL) på den anden. Et udslag af denne interesse er en række beretninger udarbejdet efter nordiske studiebesøg i Benelux-landene. Det svenske tidsskrift *Kooperatören* for 15. juni 1955 offentliggjorde en redegørelse udarbejdet af tidsskriftets redaktør Lars Eronn, der sammen med Georg Kéler foretog en rejse som repræsentanter for Kooperativa Förbundet i Sverige. I den »Beretning om nordisk økonomisk samarbejde«, som den 12. december 1955 blev afgivet til Nordisk Råd af den danske, norske og svenske regering (rådsdokument C 5/1956; også som særlig publikation udsendt 1956 af Schultz forlag under ovenstående titel), var optaget en »Beretning om en nordisk tjenestemandsdelegations studiebesøg i Belgien, Holland og Luxembourg i dagene 14.–27. juni 1955«. En redegørelse særligt om »Beneluxsamarbetets organisation«, skrevet af sekretæren ved den svenske delegation til Nordisk Råd, docent, jur. dr. Gustaf Petrén, var vedføjet rådspræsidiets rapport om dets virksomhed (rådsdokument B 1/1956). Begge dokumenter (C 5 og B 1) findes i øvrigt aftrykt i publikationen »Nordisk Råd, 4. session, København 1956«. Endelig bør omtales, at juli-august-heftet 1954 af tidsskriftet BENELUX, udgivet af le Comité Benelux, bringer en række korte artikler, deraf en del systematiske, om samarbejdet. Her gengives også nogle af de vigtigste aktstykker, på hvilke Benelux bygger.

På grundlag af ovenstående materiale er følgende oversigt udarbejdet.

BENELUX-SAMARBEJDETS FORHISTORIE

Da Belgiens, Nederlands og Luxembourgs regeringer under den anden verdenskrig opholdt sig i landflygtighed i Storbritannien, begyndte de på et tidligt tidspunkt at overveje, hvordan deres tre lande kunne samarbejde på det økonomiske område efter fjendtlighedernes ophør. På forhånd existerede tilløb til et økonomisk interessefællesskab mellem dem.

De havde således i mellemkrigsårene søgt at bistå hinanden med at modvirke følgerne af den protektionisme, der fulgte i den økonomiske verdenskrises fodspor. Sammen med de nordiske lande deltog de i Oslo-konventionen af 22. december 1930, Haag-arrangementet af 28. maj 1937 og Oslo-erklæringen af 11. maj 1938, alle i den hensigt at lægge en dæmper på indbyrdes toldforhøjelser og importrestriktioner. Mere interessant fra denne artikels synspunkt var Ouchy-overenskomsten af 18. juni 1932 mellem Nederland og den belgisk-luxembourgske økonomiske union[1], i følge hvilken toldsatserne mellem de to traktatpartnere i løbet af 5 år efterhånden skulle nedsættes til halvdelen. Overenskomsten fik dog ingen praktisk betydning, da Storbritannien modsatte sig den under påberåbelse af mestbegunstigelsesprincippet.

FINANSKONVENTIONEN AF 1943

Det første resultat af de tre exilregeringers forhandlinger i London var afslutningen af en finanskonvention den 21. oktober 1943. Ved denne aftalte Belgiens, Nederlands og Luxembourgs regeringer et fast værdiforhold (førkrigstidens 16 francs 52 centimes for 1 gylden) mellem deres landes valuta, og Nederland og UEBL åbnede hinanden gensidige kreditter. Indtil en vis grænse – 500 mill. frcs – skulle kreditterne være rentefri. Oversteg de 1.000 mill. frcs, var regeringerne forpligtede til at optage forhandlinger for at råde bod på den økonomiske uligevægt, som var årsag til stigningen i kreditterne. Skønt finansoverenskomsten ansås for nyttig i sig selv, havde den dog fremfor alt til formål at forberede og lette afslutningen af en langt mere vidtgående økonomisk overenskomst. Ud over den ovennævnte aftale om gensidige forhandlinger indeholdt den da også bestemmelser om, at regeringerne gensidigt skulle holde hinanden underrettede og rådslå om alle problemer vedrørende pengepolitiken og den økonomiske politik, for at de kunne tilvejebringe størst mulig overensstemmelse mellem de foranstaltninger, hvert land skulle træffe.

TOLDKONVENTIONEN AF 1944

Finansoverenskomsten blev udgangspunkt for videre forhandlinger, som den 5. september 1944 førte til afslutningen i London af den egentlige Benelux-aftale, den såkaldte toldkonvention, blandt hvis underskrivere var P.-H. Spaak for Belgien, Joseph Bech for Luxembourg og E. N. van Kleffens for Nederland. Toldkonventionen bekendtgjorde overfor

[1] Luxembourg havde indtil 1. januar 1919 været tilsluttet den tyske Zollverein, men ophørte at være medlem af denne i følge Versaillestraktatens artikel 40. Den 21. juli 1921 afsluttede Luxembourg i stedet en overenskomst med Belgien om i 50 år at indgå en økonomisk union med dette land. Denne overenskomst begyndte at løbe fra 1922.

omverdenen, at de tre regeringer, så snart landene var befriet, agtede at tilvejebringe de gunstigst mulige forudsætninger for en senere virkeliggørelse af en varig toldunion og for genrejsningen af det økonomiske liv. I den hensigt erklærede de tre regeringer, at de planlagde at skabe et toldfællesskab med ensartede toldsatser overfor omverdenen og med afskaffelse af alle toldafgifter mellem de tre lande. De fælles toldsatser, som skulle opkræves på varer fra omverdenen, forelå udarbejdet i et tillæg til konventionen og udgjorde en uadskillelig del af denne. Selv om de indbyrdes toldafgifter skulle ophøre, var der dog intet til hinder for, at landene kunne opkræve omsætningsafgifter på varer fra de andre Beneluxlande, svarende til de indenlandske afgifter (droits d'accises), der måtte betales i importlandet. Der nævntes udtrykkeligt sådanne afgifter på spiritus, vin, øl, sukker og tobak.

Konventionen optog desuden bestemmelser om det nødvendige embedsmaskineri, som måtte oprettes til at administrere samarbejdet: *Conseil Administratif des Douanes* (toldrådet) til at forestå udformningen af toldtariffer o.l., *Conseil Administratif de la Réglementation du Commerce Extérieur* (rådet for udarbejdelse af regler for udenrigshandelen) med den opgave at gøre indstillinger om, hvordan man i overgangstiden kan regulere samhandelen mellem Benelux-landene indbyrdes ved hjælp af kvotabestemmelser og andre begrænsninger i den frie samhandel, og endelig *Conseil des Accords Commerciaux* (rådet for handelsaftaler) til at samordne de tre landes handelsoverenskomster med omverdenen. De forslag, som disse organer måtte fremsætte, skulle ministre fra de tre lande lejlighedsvis mødes for at træffe afgørelse om og forelægge til godkendelse for deres respektive regeringer eller parlamenter.

Samarbejdets officielle navn blev Convention Douanière Belge-Luxembourgeoise-Néerlandaise, men den almindelige benævnelse blev hurtigt Benelux.

TOLDKONVENTIONEN REVIDERES 1947

Benelux-aftalen indeholdt i sin sidste artikel en bestemmelse om, at den – indtil den kunne ratificeres af parlamenterne – skulle træde i kraft som provisorisk foranstaltning, så snart regeringerne i Belgien og Nederland var blevet genindsat i deres lande. Dette viste sig dog ikke muligt i praxis, fremfor alt fordi de to lande fik en forskellig skæbne. Belgien blev befriet allerede i september 1944 og kunne straks begynde at udnytte sit produktionsapparat, der stort set var uskadt. Nederland var derimod besat til krigens allersidste uge. Det plyndredes for maskiner og rullende materiel og frigjordes først efter store lidelser og ødelæggelser. Derfor blev man hurtigt klar over, at beslutningerne fra september 1944 ikke kunne

sættes i værk uden ændringer. Nye forhandlinger blev optaget, som afsluttedes ved et *ministermøde i Haag den 17. og 18. april 1946.* I protokollen fra dette møde erklærede regeringerne, at det var deres hensigt at sætte toldkonventionen i kraft, så snart det var muligt. Dog måtte der først foretages en revision af bestemmelserne i toldtariffen af september 1944. Denne var som nævnt blevet udarbejdet i landflygtigheden uden den fornødne tekniske bistand og viste sig derfor at rumme forskellige fejl og svagheder. Ministermødet besluttede imidlertid, at de administrative organer straks skulle træde i funktion, bl.a. for at foretage revisionen af toldtariffen. Samtidig besluttedes det at omdøbe *Conseil Administratif de la Réglementation du Commerce Extérieur* til *Conseil de l'Union Économique* (Rådet for den Økonomiske Union). Dettes opgave blev at udarbejde forslag til ensartede skatter og interne omsætningsafgifter og at undersøge mulighederne for at samordne landenes økonomiske politik.

Da Nederlands krigshærgede økonomi og hårdt anstrengte betalingsbalance gjorde det vanskeligt for det at importere, traf ministrene også aftale om belgiske krediter til Nederland. Enkeltheder blev fastslået ved et *finansarrangement* og en *handelsaftale,* begge af 24. maj 1946.

Revisionen af 1944-konventionen gennemførtes ved en ny protokol, der blev underskrevet i *Haag den 14. marts 1947.* På en række punkter præciserede den konventionen af 1944. Den indeholdt desuden den reviderede fælles toldtarif og vedtægterne for en administrativ nydannelse, *generalsekretariatet for Benelux.*

PARLAMENTERNE GODKENDER BENELUX-AFTALEN 1947

Det næste skridt på vejen var, at regeringerne, hver i sit land, indbragte lovforslag om den parlamentariske godkendelse af toldkonventionen i dens således ændrede skikkelse. I Nederland godkendte kamrene enstemmigt forslaget uden navneopråb henholdsvis den 2. og den 30. juli 1947. Det belgiske Repræsentanternes Kammer vedtog det den 3. juli 1947 med 135 stemmer mod 5, mens 21 afholdt sig fra at stemme. Senatets godkendelse fulgte den 12. august 1947 med 93 stemmer mod 12 og 21 blanke stemmer. Deputeretkammeret i storhertugdømmet Luxembourg gav sit samtykke den 2. juli 1947 med 45 stemmer for, ingen imod og 5 blanke stemmer. Ratifikationsdokumenterne udvekslede i Bruxelles den 29. oktober 1947, og toldkonventionen trådte derpå i kraft den 1. januar 1948.

PÅ VEJ FRA TOLDKONVENTIONEN MOD DEN ØKONOMISKE UNION

Med toldkonventionens ikrafttræden etableredes en toldunion for Benelux-området. Man ophørte strax at opkræve enhver form for told-

afgift på de varer, som omsattes mellem UEBL på den ene og Nederland på den anden side. Samtidig begyndte man at opkræve ensartede toldafgifter på varer, som tilførtes Benelux-landene udefra. Endelig gik de aftalte organer i fuld gang dels med at overvåge de allerede opnåede resultater, dels med at forberede de videre skridt hen mod den fulde Økonomiske Union, der var det proklamerede mål for landenes fælles bestræbelser.

Den pludselige afskaffelse af al told mellem Benelux-landene fra 1. januar 1948 at regne fik dog langt mindre virkninger, end man måske ville tro. Årsagen var, at toldafgifterne på det daværende tidspunkt kun spillede en underordnet rolle i handelen mellem landene. Vareomsætningen kontrolleredes nemlig fortsat ved hjælp af et omfattende system af importrestriktioner, og der blev ikke ved toldkonventionen gjort noget indgreb i det enkelte Benelux-lands frie ret til ved kvantitative reguleringer at begrænse importen eller exporten. Dertil kom, at man levede i en periode med betydelig vareknaphed, hvilket bevirkede, at de nationale industrier så meget mindre følte sig under pres eller trusel fra konkurrence udefra.

AFTALEN OM FOR-UNIONEN I OKTOBER 1949

Når man skulle søge at nå frem mod den fulde økonomiske union, måtte det derfor blive den næste store opgave at fjerne handelsrestriktionerne mellem landene. Dette blev formålet med *aftalen om For-Unionen,* som underskreves den *15. oktober 1949* med tilbagevirkende kraft fra 1. juli 1949. For-Unionen skal være en slags overgangstilstand, før oprettelsen af den fuldstændige Økonomiske Union, og den skal have gyldighed, indtil den fulde union kan blive virkelighed. Dog regnede man med, at dette ville ske allerede fra 1. juli 1950. I virkeligheden lod dette sig slet ikke gennemføre, og man lever fortsat under For-Unionen.

Aftalen om For-Unionen fastslår det princip, at al handel med varer af Benelux-oprindelse skal være helt fri indenfor Benelux-området, hvilket er ensbetydende med, at ligesom tolden skal også alle kvantitative restriktioner afskaffes for disse Benelux-producerede varer. Såfremt der stadigvæk bevaredes kvantitative indskrænkninger i den frie samhandel, skulle dette udelukkende betragtes som forbigående undtagelser. I virkeligheden var dog i begyndelsen et meget betydeligt antal varer fortsat underkastet restriktioner, selv om de var produceret i Benelux. Dette gjaldt først og fremmest landbrugsvarer (se nærmere side 33), men også kul, koks, en del jern- og stålprodukter og forskellige textilvarer. Ved at bevare restriktionerne ønskede man at undgå alvorligere forstyrrelser i produktionen og i betalingsbalancen mellem landene og at gøre det mu-

ligt for de pågældende brancher, som særligt ville føle konkurrencen, at tilpasse sig den nye tingenes tilstand.[1]

Endvidere tog man det betydningsfulde forbehold, at For-Unionen først kunne afløses af den fulde Økonomiske Unions frie handelssamkvem indenfor Benelux, når man havde koordineret dels handelspolitiken mellem Benelux og omverdenen, dels den økonomiske politik indenfor Benelux.

SAMORDNING AF HANDELEN MED OMVERDENEN

Det var som nævnt oprindeligt hensigten, at den Økonomiske Union skulle være trådt i kraft fra midten af 1950. Det var dog umuligt så hurtigt at få overvundet de praktiske vanskeligheder, som rejste sig. Nogle af disse stammede fra handelspolitiken overfor omverdenen. Man havde strax givet sig i lag med at koordinere denne handel, men først på et *ministermøde i Ostende den 30.–31. juli 1950* nåede man frem til at udarbejde en plan for den videre fremgangsmåde på dette område. Fra 1. januar 1951 skulle man begynde at afslutte fælles handelstraktater med tredieland. Overfor OEEC-landene skulle der udarbejdes en fælles liberaliseringsliste. For varer fra lande, der ikke omfattedes af liberaliseringsarrangementerne, tænkte man sig tre muligheder: enten at fastsætte fælles importkontingenter eller – foruden importkontrollen ved indførsel til hvert enkelt Benelux-land udefra – for disse varers vedkommende at oprette en exportkontrol eller at bevare en importregulering indenfor Benelux. Til at arbejde med alle disse meget indviklede problemer nedsatte mødet i Ostende en *Commission Permanente de Coordination de la Politique Commerciale.*

Denne koordinationskommission for handelspolitiken gjorde i de følgende år en meget betydningsfuld indsats, men også her tog det dog ret lang tid, før de principielle beslutninger blev omsat i praxis. Næste etape var således undertegnelsen *den 9. december 1953* af *en protokol om handelspolitiken.* De tre regeringer besluttede i følge denne i løbet af 2 år at etablere en fælles politik vedrørende udenrigshandel og betalinger til udlandet og parallelt hermed at ophæve kvantitative restriktioner indenfor Beneluxområdet for alle varer uanset deres oprindelse. Især understregede man

[1] I 1947 levede i Belgien 12,5 % af befolkningen af landbrug, fiskeri og skovbrug, 5,6 % af minedrift og 38,7 % af industri og håndværk. Samme år beskæftigede i Nederland landbrug, fiskeri og skovbrug 19,3 %, minedriften 1,4 % og industri og håndværk 23,9 %. I begge lande er altså industri m.m. det førende erhverv og landbrug nr. 2. Indenfor industrien er den indbyrdes konkurrence dog hidtil i det væsentlige begrænset til textil, papir, fodtøj, møbler o.l. Dette hænger sammen med, at Belgien og Luxembourg frem for alt har en sværindustri, mens Nederlands industri især lægger vægt på produktion af forbrugsvarer. I Belgien frygter man dog, at Nederland for at ernære sin hurtigt voksende befolkning vil blive nødt til stærkt at udvide sin industri, og at dette vil skærpe konkurrencen mellem de to lande.

Vedrørende landbrugets konkurrence, se nedenfor s. 32 ff.

betydningen af at optræde i fællesskab indenfor de internationale økonomiske organisationer, fremfor alt GATT og OEEC.

I videreførelse af disse beslutninger forelagde de tre regeringer den *19. marts 1954* en *fælles liberaliseringsliste for OEEC* til Erstatning for de særlige lister, som Nederland og UEBL hidtil havde udarbejdet. Fællesslisten fandt dog ikke nåde for OEEC's øjne og blev afløst af en ny, som trådte i kraft den 1. juli 1955. Den frigjorde c. 90% af samhandelen mellem Benelux og OEEC-landene. For dollarområdets vedkommende var en lignende fællesliste sat i kraft allerede 1. juni 1954.

Som det vil blive påvist i det følgende (se side 37-38), blev de varer, som liberaliseredes udadtil, også fritaget for restriktioner mellem Beneluxlandene. Man er således både i den ydre og den indre handel nået meget langt frem mod den fulde frihed. Dog mangler der endnu aftaler om fælles import- og exportkontingenter overfor lande udenfor OEEC og dollarområdet. Heller ikke er man begyndt at afslutte fælles handelsaftaler, selv om man forhandler parallelt ved deres indgåelse.

FORANSTALTNINGER MOD INDRE KONKURRENCE I BENELUX 1952–1953

En af grundene til, at det tog ret lang tid, før man kunne nå til enighed om fælles liberaliseringslister o.l., var en alvorlig krise, som opstod, netop mens der arbejdedes på at udforme disse handelspolitiske arrangementer. Krisen, som ansås for ganske alvorlig for hele Benelux-samarbejdet, havde sin oprindelse i, at visse nederlandske industrier udsatte de tilsvarende belgiske industrier for en meget hård konkurrence. Denne forklares med, at Belgien mere end Nederland led under den forbigående økonomiske depression efter Korea-krigens ophør, og med at de nederlandske fabrikker var moderniseret i højere grad end de belgiske og derfor disse overlegne i konkurrencen. Da en række belgiske virksomheder følte sig hårdt trængt, opstod i store dele af det belgiske næringsliv en ikke ringe ulyst ved Benelux-planerne. De pågældende industrimænd gik så vidt, at de ligefrem organiserede en kampagne mod Benelux-ideen ved hjælp af flyveblade, plakater o.l. Fabrikanterne søgte også at hidse arbejderne op mod Benelux, men fagforeningerne hævdede, at en række af de vanskeligheder, som industriherrerne tilskrev konkurrencen fra Nederland, snarere end i tilkomsten af Benelux havde deres årsager i manglende rationalisering eller for ringe tilpasningsevne til den nye markedssituation fra de klagende belgiske fabrikanters egen side.

Den kontrære stemning i belgiske industrikredse var imidlertid så stærk, navnlig i 1952, at regeringerne ikke kunne lade den uænset. Der holdtes derfor en række forhandlinger, som sluttede med *erklæringen i Knokke* af den *14. oktober 1952*. Man enedes her om at søge at råde bod på besværlighederne for visse industrigrene i UEBL ved at tilskynde de

pågældende brancher i de to økonomiske hovedområder indenfor Benelux til at træffe indbyrdes konkurrencebegrænsende aftaler, om fornødent med bistand fra regeringsorganer. Med dette formål for øje oprettedes der indenfor visse områder af industrien såkaldte »specialkomiteer« af arbejdsgivere og arbejdere med embedsmænd som formænd. I en række tilfælde enedes de belgiske og de nederlandske industridrivende da også om visse aftaler om priser og kvoter ved salg i hinandens statsområde.

Imidlertid viste det sig hurtigt vanskeligt objektivt at fastslå, hvorvidt det ene land på visse områder sætter sin udførsel til det andet land op i et unormalt hurtigt tempo og derved fremkalder urimelige forstyrrelser i det andet lands økonomi. Derfor enedes regeringerne ved *protokollen i Haag af den 24. juli 1953* om ganske konkrete, men også temmelig indviklede regler for, hvad man skal foretage sig i sådanne situationer. Der åbnes bl.a. adgang for det »nødlidende« land til at indføre helt midlertidige importbegrænsninger overfor det andet land. Kan regeringerne ikke enes om arten af disse restriktioner, som *skal* være tidsbegrænsede, henskydes sagen til voldgift. Kan denne ikke træffe sin afgørelse indenfor to måneder, får det »nødstedte« land ret til for en periode af ikke over tre måneders varighed at begrænse importen af de pågældende varer til højst den mængde, der indførtes fra de pågældende lande i tiden umiddelbart forud for det tidspunkt, da sagen blev rejst. Dog er denne fremgangsmåde kun meget sjældent blevet anvendt. Regeringerne har foretrukket at lade de pågældende brancher selv forhandle sig tilrette ved direkte aftaler.

Forøvrigt varede den tilstand af økonomisk uligevægt, som var baggrunden for vanskelighederne, kun kort. Ikke desto mindre har aftalerne haft betydning ved at berolige stemningen i UEBL og derved skabe et gunstigere klima for de videre forhandlinger om udformningen af den økonomiske union. Man peger også på, at de direkte forhandlinger, som kom i gang mellem fabrikanterne i de to områder af Benelux, har givet begge parter en bedre forståelse af hinandens behov og problemer. Dette menes at ville lette arbejdet på at fremme rationaliseringen og fordelingen af produktionen indenfor Benelux.

OVERENSKOMSTEN OM ET FRIT KAPITALMARKED 1954

Haag-protokollen af 24. juli 1953 fastslog, at den Økonomiske Union havde til formål at lade personer, varer, tjenester og kapitaler udvexles frit i hele Benelux-området. Et års tid efter, at denne udtalelse blev gjort, lykkedes det at frigøre kapitalbevægelserne i meget betydeligt omfang.

I årene lige efter krigen var Nederlands betalingsbalance stærkt anspændt på grund af nødvendigheden af at skaffe kapital til genrejsningen af de krigshærgede områder. Som nævnt ydede Belgien betydelige kreditter til at dække underskuddet i de to landes samhandel. Oprettelsen

af European Payments Unions (EPU) multilaterale betalingssystem for Vesteuropa kom imidlertid til at betyde en stor lettelse for Benelux-bestræbelserne på dette felt. Takket være EPU blev det muligt for de enkelte lande i Benelux at udligne deres underskud overfor de andre lande i Benelux ved hjælp af overskud på andre lande i EPU eller ved at trække på den kredit, EPU selv ydede. Dette forhold kom i virkeligheden, hævdes det, til at udgøre en af de aller vigtigste forudsætninger for frigivelsen af handelen indenfor Benelux.

Oprindelig havde der været meget stramme bånd på kapitalbevægelserne indenfor Benelux, men Belgien lempede hurtigt sine restriktioner meget stærkt. Nederland var derimod nødt til i samklang med hele sin strengt regulerede økonomiske politik (se side 38) at bevare kontrollen med både import, export og investering af kapital. Den afgørende ændring indtrådte først med en overenskomst indenfor Benelux, underskrevet den *8. juli 1954*, som tilsigtede at frigive kapitaloverførelserne mellem landene. Derefter kunne enhver indbygger i de tre lande frit hjemføre kapital eller investere kapital indenfor området, købe fast ejendom, gøre indskud i pengeinstitutter eller omsætte værdipapirer lydende på belgiske frcs eller hollandske gylden. Friheden blev dog ikke ubegrænset. Indbyggere i Belgien kan således ikke uden tilladelse optage obligationslån i gylden på det nederlandske marked og omvendt. Derimod kan belgiere optage franc-lån på det hollandske marked og omvendt.

Det er naturligt, at overenskomsten af 1954 navnlig havde betydning ved at skabe friere kapitalforhold i det stramt regulerede Nederland. Belgierne fik derved mulighed for at hjemføre penge investeret dér i landet.

LANDBRUGET INDENFOR BENELUX OG AFTALERNE HEROM AF 1955

Den seneste principielle beslutning på vejen mod den Økonomiske Union gælder det meget vanskelige landbrugsspørgsmål. Når dette problem er mere indviklet end de fleste, som Benelux-regeringerne søger at løse, skyldes det den store forskel i landbrugets vilkår i alle tre lande.

Den vigtigste ulighed mellem Nederland og Belgien på dette område består i, at Nederland producerer meget mere mælk, smør, ost og kød, end det selv kan bruge og til billigere priser, og i at de nederlandske produktionsomkostninger for de pågældende varer er væsentligt lavere end de belgiske. Også hvad angår grøntsager og frugt indtager Nederland en overlegen stilling i konkurrencen. Det nederlandske landbrugs forrang skyldes ikke blot bedre jordbund, men også at de nederlandske landmænd er bedre uddannede, og produktion og afsætning bedre organiseret. Dertil kommer, at landarbejdernes lønninger er lavere i Nederland end i Belgien.

Da Nederland har exportoverskud på de ovennævnte varer, men Belgien importoverskud, medfører dette helt forskellig landbrugspolitik i de to stater. I Nederland opmuntrer man exporten, samtidig med at såvel import som export af landbrugsvarer reguleres nøje af staten i intimt samarbejde med landbrugets organisationer. En særlig landbrugsfond finansieres ved toldafgifterne på importeret korn og ved afgifter, der pålægges det hjemlige forbrug af animalske varer, når producenternes priser på hjemmemarkedet kommer under verdensmarkedspriserne. Landbrugsfonden benyttes til at give exportpræmier til landbrugsexporten og til at fremme rationaliseringen af det nederlandske landbrug.

Belgien har derimod beskyttet sit landbrug med høj told og med importbegrænsninger. Følgen er da også blevet, at landbrugspriserne ligger c. 30 % højere i Belgien end i Nederland. Selv indenfor UEBL er der endda bevaret toldgrænser mellem Belgien og Luxembourg for landbrugsvarernes vedkommende. Trods statstilskud til producenterne i Luxembourg er der alligevel forbud mod at indføre smør, kød og æg selv fra Belgien. Landbrugsvarerne i Luxembourg er derfor endnu dyrere end i Belgien.

På baggrund af denne tingenes tilstand er det forståeligt, at man fra første færd besluttede at holde landbrugsvarerne helt udenfor det fælles Benelux-marked. Dette blev fastslået i en *protokol af 9. maj 1947,* umiddelbart efter at man havde underskrevet den reviderede grundlæggende Benelux-overenskomst. Formelt anerkendte begge parter hinandens ret til at sikre deres landbrugserhverv minimumpriser på deres forskellige produkter og dermed også retten til at træffe de foranstaltninger (f.x. importbegrænsninger), som kunne værne erhvervet mod konkurrence fra de andre lande i Benelux. I realiteten var det dog alene landbruget i Belgien og i Luxembourg, som ville komme til at nyde godt af denne særstilling. På den anden side var dette den uundgåelige indrømmelse, Nederland måtte gøre, såfremt det ønskede Benelux-tanken virkeliggjort. Til en vis grad fik det nederlandske landbrug dog en opmuntring i en bestemmelse om, at såfremt noget Benelux-land ikke kan dække sit behov af landbrugsvarer ved egen produktion, skal de andre lande, og det vil i realiteten sige Nederland, have forret på at levere de partier, som må indføres udefra. Det er netop denne bestemmelse, der har gjort det muligt for Nederland at slå Danmark ud som leverandør af smør til det belgiske marked. Formentlig er det en ordning som denne, man har i tankerne fra dansk side, når man under forhandlingerne om det fælles nordiske marked har udtrykt ønske om en fortrinsstilling for dansk landbrug som supplerende leverandør til Norge og Sverige.

Ligesom ved de øvrige samarbejdsområder indenfor Benelux nedsattes der også her en *kommission* til at arbejde videre med problemerne.

I længden var det dog ikke muligt for landbruget i UEBL at holde den nederlandske konkurrence borte fra sit hjemmemarked. Dette skyldtes både det stadige pres fra landmændene i Nederland og ønsket fra forbrugerne i UEBL om at få levnedsmidler til lavere priser. Dog er man gået overmåde forsigtigt til værks under forsøgene på at skabe et fælles marked også for landbrugsprodukter.

Det første skridt blev taget i en *protokol,* som blev underskrevet den *21. oktober 1949,* omtrent samtidig med protokollen om For-Unionen af den 15. oktober 1949. Mens 1947-protokollen havde givet hver af regeringerne ubegrænset ret til at indføre minimumsordninger for alle slags landbrugsvarer, skulle for fremtiden kun nærmere angivne varer nyde denne beskyttelse. Tilmed blev det ikke længere det enkelte land, men en særlig fælles underkommission, der fik ret til at fastsætte minimumspriserne.

Hvilke varer, der skulle kunne beskyttes med minimumpriser, blev fastsat i *Luxembourg-protokollen af 21. oktober 1950.* Samtidig blev man enig om, hvordan beskyttelsessystemet skulle udformes i praxis. Ved de varer, for hvilke der fastsættes minimumpriser, påhviler det exportlandet indenfor Benelux at opkræve en exportafgift, der skal være lige så stor som forskellen mellem importlandets minimumpris og exportlandets markedspris. Siden deles de samlede afgifter lige mellem Nederland og UEBL. Skulle markedsprisen i importlandet gå ned under den fastsatte minimumpris, kan importen af den pågældende vare helt standses. – For varer, hvor det ikke er muligt at fremskaffe nøjagtige markedspriser i exportlandet, kan importlandet fastsætte kvotaordninger for indførselen.

Det mest bemærkelsesværdige skridt indenfor samarbejdet om landbrugsvarerne blev dog taget på et *ministermøde* den *3. maj 1955.* Ved denne lejlighed traf man den vigtige beslutning også at inddrage landbruget under det fælles marked. Dog skulle det ske gradvis – i løbet af 7 år. For at det belgiske landbrug i mellemtiden kan ruste sig til at modstå konkurrencen fra Nederland, oprettes der en belgisk landbrugsfond til at finansiere den påkrævede modernisering af de belgiske landbrugsbedrifter. Samtidig nedsattes to nye kommissioner, den ene til at forberede samordningen af de to landes landbrugspolitik; den anden til at tilvejebringe videnskabelige undersøgelser af det belgiske landbrugs omkostninger i lighed med de undersøgelser, man allerede foretager i Nederland.

EN RÆKKE SPECIALPROBLEMER

DEN FÆLLES TOLDTARIF

At udarbejde den fælles toldtarif for Benelux krævede overvindelse af ganske mange vanskeligheder, som forårsagedes af vigtige forskelle i de

hidtidige toldtariffer for henholdsvis UEBL og Nederland. Ved forstandige kompromisser lykkedes det dog overraskende hurtigt at komme til vejs ende.

I Nederland havde hidtil kun udtrykkeligt opregnede varer været toldpligtige. I UEBL var alle varer toldpligtige, med mindre de udtrykkeligt blev undtaget. Man enedes om at overtage princippet fra UEBL.

I Nederlands tarif var de enkelte varer opstillet alfabetisk, men i UEBL metodisk. Her valgte man den metodiske ordning baseret på folkeforbundets udkast til toldnomenklatur af 1937.

I Nederland havde man benyttet værdisatser; i UEBL specifikke satser. Benelux valgte værdisatserne.

I Nederland opkrævedes tolden og omsætningsafgiften på indførte varer hver for sig; i UEBL var de to afgifter slået sammen til een. Man besluttede i Benelux efter nederlandsk mønster at opkræve de to afgifter hver for sig, indtil man havde skabt ensartede omsætningsafgifter i hele Benelux.

Toldafgifterne i Belgien havde ligget betydeligt højere end i det udprægede lavtarifland Nederland. Man enedes her om, at Benelux-satserne stort set skulle ligge midt imellem de to toldniveauer. Resultatet blev, at varer, som i 1939 på grundlag af den belgiske tarif ville have betalt i alt 6,9 %, kom til at betale 5,67 % efter Benelux-tariffen.

Man har uden større besvær adskillige gange kunnet enes om at ændre tarifferne i den fælles toldrulle.

TOLDINDTÆGTERNE

tilfalder det land, som opkræver dem. Der er altså ingen fælles toldkasse. Hvis en importør i et af landene ønsker at opnå toldrefusion, må han derfor lade varen indføre over et toldsted i sit eget land, selv om det af den grund eventuelt må sendes som toldfrit transitgods gennem et andet Benelux-land.

TOLDADMINISTRATIONEN OG TOLDLOVGIVNINGEN

er lige så lidt som toldkassen fælles indenfor Benelux. Dog foreligger et fuldt udarbejdet forslag til en ensartet toldlovgivning. Da der ikke findes nogen fælles lovgivende forsamling, er man gået til værks på lignende måde som ved udarbejdelsen af »fælles« love i Norden: der forelægges parallelle udkast, som skal vedtages i hvert af de tre lande.

Mellem de selvstændige toldstyrelser i UEBL og Nederland er der etableret et intimt samarbejde. De har delegerede hos hinanden, og repræsentanter for de to styrelser afholder månedlige fællesmøder.

Ved en særlig konvention af 5. september 1952 er der givet tolddoku-

menter o.l. udstedt i et af landene gyldighed i hele Benelux. Konventionen indeholder desuden bestemmelser om samarbejde mod toldsvig o.l., om gensidig bistand ved indkrævning af toldrestancer og om forenkling af toldformaliteterne på grænsen mellem Nederland og Belgien.

OMSÆTNINGSAFGIFTER

Omsætningsafgifter spiller en stor rolle i alle tre Benelux-stater. Der findes almindelige omsætningsafgifter (taxes sur le chiffre d'affaires) på omsætningen i de forskellige handelsled og på tjenesteydelser; disse afgifter rammer principielt alle varer med ensartede satser, dog således at visse nødvendighedsartikler er helt eller delvis fritaget, medens der af luksusvarer opkræves en højere afgift. Hertil kommer specielle omsætningsafgifter (droits d'accises) på enkelte varer og endelig afgifter af motorkøretøjer.

Specielle omsætningsafgifter fandtes i alle tre lande på sprit, øl, vin, sukker, tobak og benzin. Desuden opkrævede de enkelte lande afgifter på visse andre varer. Nederland bl.a. på salt og cigaretpapir, Belgien på mineralvand og limonade og UEBL bl.a. på tændstikker, fyrtøjer, margarine og kaffe.

Oprettelsen af Benelux gjorde i begyndelsen ingen forskel i denne tingenes tilstand. De enkelte lande vedblev som før at opkræve deres omsætningsafgifter. Indførtes der varer fra eet Benelux-land til et andet, skulle der betales afgift af dem til importlandet på lignende måde som af varer, der indførtes fra lande udenfor Benelux. Dette forhold var en af grundene til, at man bevarede toldgrænsen mellem Nederland og Belgien.

Fra første færd var det dog hensigten, at man ville søge at skabe ensartede omsætningsafgifter over hele Benelux-området og yderligere at nå frem til et princip, hvorefter man kunne fordele de samlede indkomster herfra på de enkelte lande. Så tidligt som i 1946 begyndte man at arbejde hermed. Ved ministermødet i Haag den 17. og 18. april 1946 blev denne opgave særligt overdraget til det nydøbte Conseil de l'Union Économique (se side 27). Da toldkonventionen trådte i kraft den 1. januar 1948, havde man kun opnået enighed om en fælles afgift på vin.

Den 18. februar 1950 undertegnedes dog i Haag og den 19. november 1951 ratificeredes i Bruxelles en *konvention om fælles specielle omsætningsafgifter*. De enkelte bestemmelser i konventionen skulle dog først sættes i kraft efter ny samstemmende beslutning i hvert enkelt tilfælde. Man var nået til principiel enighed om fælles afgifter over hele Benelux på sprit, vin, øl, sukker, tobak og benzin samt på varer af guld, sølv og platin. Bortset fra vinafgiften, der var trådt i kraft allerede 1948, er disse fælles

afgifter dog kun blevet ført ud i livet for så vidt angår guld-, sølv- og platinvarer. I de øvrige tilfælde har det endnu ikke været muligt at nå til enighed, bl. a. fordi de nye afgifter betyder drastiske ændringer i nogle af de gamle. Hvor afgifterne skal forhøjes stærkt (som for sukker i UEBL og sprit i Nederland), er forbrugerne imod det, og hvor de skal nedsættes med tab for statskassen (som for sukker og øl i Nederland), er det finansministrene, som er modstandere.

Også vedrørende de almindelige omsætningsafgifter nåede experterne til enighed om et forslag, som skulle have gyldighed over hele Benelux-området. Dette ville medføre højere afgifter i Nederland, men lavere i UEBL. Af begge grunde har det foreløbigt været umuligt at få aftalen godkendt.

Som det fremgår af det ovenfor skildrede, er man både for de specielle og de almindelige omsætningsafgifter nået frem til enighed om principielle løsninger, men det har ikke været muligt at gennemføre disse i praxis. Det samme gælder iøvrigt et forslag om ensartede afgifter på motorkøretøjer. Heller ikke har man opnået enighed om, efter hvilke regler eventuelt fælles afgifter skal opkræves, eller hvordan de skal fordeles. Alting tyder derfor på, at det vil have lange udsigter, før man kan tilvejebringe ensartede omsætningsafgifter. Dog synes erfaringerne at vise, at toldunionen kan virke tilfredsstillende trods de endda meget betydelige forskelle i omsætningsafgifternes størrelse.

KVANTITATIVE HANDELSRESTRIKTIONER

Kvantitative handelsrestriktioner har spillet en vigtig rolle i de første år under Benelux og har fortsat deres betydning. De fleste varer, som er af Benelux-oprindelse, bortset fra landbrugsprodukter, er dog efterhånden fri ikke blot for told, men også for kvantitative begrænsninger[1].

Efter oprettelsen af de meget fyldige fælles liberaliseringslister overfor OEEC og dollarområdet gælder det samme også de varer, som de pågældende lister omfatter. For varer fra øvrige lande følger de enkelte Benelux-stater ofte forskellige importbestemmelser. Her gælder det om at hindre, at sådanne varer indføres til Benelux-lande med strengere bestemmelser gennem et land med lempeligere importregler. I sådanne tilfælde anvendes fortsat kvantitative handelsrestriktioner mellem de enkelte Benelux-lande, enten i form af exportkontrol i det land, som har indført varen fra udlandet, eller af importkontrol i det andet Benelux-land. For at undgå at der herved lægges produkter af Benelux-oprindelse

[1] Benelux-varer er sådanne, som enten er produceret i Benelux eller er indført udefra, men i Benelux bearbejdet i sådant omfang, at varens værdi er forøget med mindst 50 %.

hindringer i vejen, forsynes de med oprindelsescertifikater, som udstedes af handelskamrene.

SAMORDNING AF DEN ØKONOMISKE POLITIK OG AF SKATTEPOLITIKEN

Når man diskuterer det nordiske fælles marked, fremføres det ofte – navnlig fra norsk »borgerlig« side – at det må være en forudsætning for tilvejebringelsen af et sådant marked, at den økonomiske politik i de tre lande først samordnes, og at der i det væsentlige opnås ensartethed i skattebyrderne. Erfaringerne fra Benelux viser imidlertid, at de betydelige resultater, som arbejdet på at skabe en økonomisk union allerede kan notere, er opnået på trods af store uoverensstemmelser såvel i almindelig økonomisk politik som i skattepolitiken.

Således drev Nederland og Belgien meget forskellig økonomisk politik i efterkrigsårene. Det hårdt ramte Nederland skulle genopbygge sit hærgede territorium, og dets økonomi havde lidt smertelige tab ved det indonesiske koloniriges faktiske løsrivelse. Nederland måtte derfor drive den hårdeste planøkonomi. Priser og lønninger holdtes under skarp kontrol; importen kontrolleredes og forbruget begrænsedes, for at der kunne blive des mere til overs til investeringer. Derfor ophævedes de sidste rationeringer ikke førend i 1952. I Belgien var stillingen helt anderledes gunstig. Produktionsapparatet var uskadt, da landet befriedes, og det belgiske næringsliv tjente store penge ved leverancer og tjenester til de angelsachsiske allierede i krigens sidste fase. Også koloniriget i Kongo var en rigt strømmende indtægtskilde. På denne baggrund kunne man tillade sig at føre en helt anderledes liberal økonomisk politik end Nederland. Der blev hurtigt givet frie tøjler på alle områder: rationeringerne og priskontrollen forsvandt allerede 1948, så forbrug og priser kunne bevæge sig frit. Det samme gjaldt lønningerne. Importen foregik ligeledes uden indgreb af større omfang, og produktionen af forbrugsvarer tog et mægtigt opsving. De fornødne indgreb i den økonomiske politik indskrænkede sig i det væsentlige til ændringer i diskontoen.

Også i skattepolitiken var der betydelige forskelle mellem Nederland og Belgien. Dette gjaldt allerede selve skattesystemet, hvor Belgien i lighed med de romanske lande lægger hovedvægten på de indirekte skatter. Iøvrigt var skattebyrden som helhed langt tungere i Nederland end i Belgien. Dette gælder fremfor alt selskabsbeskatningen, som i det første land er c. 70 % og i det andet c. 45 %.

Indenfor valutapolitiken oplevede man, at Nederland ved den store europæiske devaluering i september 1949 nedskar sin gylden med c. 1/3, men Belgien sin franc med kun 1/5.

Også hvad lønningerne angår, er der store forskelle inden for Benelux,

og dette var navnlig udpræget i de første efterkrigsår. Men endnu så sent som i 1953 regnede man med, at den nederlandske realløn kun var 76 % af den belgiske. Umiddelbart før krigen havde Nederland derimod de højeste lønninger af de to lande. Det nuværende lave nederlandske lønniveau har kunnet holdes, fordi fagforeningerne selv har foretrukket at styrke deres lands økonomi og konkurrenceevne ved lave lønninger. Tiden er dog nu inde til, at man har kunnet begynde at føre en lempeligere lønpolitik. Således forhøjedes lønningerne i 1954 med 10 %, ja landarbejderlønnen endda med 25 %. Denne politik er på linje med ønskerne hos de belgiske fagforeninger, som foretrækker at udjævne forskellen mellem de to landes lønniveauer ved en forhøjelse af de nederlandske lønninger i stedet for ved en nedpresning af de belgiske til det nederlandske niveau.

FÆLLES ARBEJDSMARKED

Det fælles arbejdsmarked skal udgøre et af leddene i den Økonomiske Union. På trods af den betydelige forskel mellem det belgiske og det nederlandske lønniveau foregår der dog kun få bevægelser af arbejdere over de indre landegrænser i Benelux. Dette skyldes dels sprogforskellene, dels en vis ulighed i folketemperamenterne. Noget fælles arbejdsmarked er heller ikke formelt oprettet, således som tilfældet er i Norden. Dog er man i praksis altid højst villig til at give dem, som ønsker det, arbejdstilladelse. Der foreligger også udarbejdet et forslag til en *Traité de Travail,* som vil give alle borgere i Benelux-lande lige ret til at tilbyde eller tage arbejde ved ethvert privat foretagende over hele Benelux-området. Derved håber man både at forbedre mulighederne for at sikre fuld beskæftigelse og at udnytte produktionskræfterne så effektivt som muligt.

FORSKELLENE INGEN HINDRING FOR TOLDUNIONENS UDBYGNING

De kommissioner, som er nedsat for at forberede den Økonomiske Union, er ved deres undersøgelser kommet til det resultat, at det hverken er nødvendigt at skabe ensartede skattesystemer eller at tilvejebringe absolut ensartethed i skattebyrderne.

En af de kommissioner, som arbejder med lønproblemerne, har på lignende måde hævdet, at en vis lønforskel mellem landene ikke vil udgøre nogen uoverstigelig hindring for at oprette den Økonomiske Union. Man peger i den forbindelse på, at der allerede nu findes sådanne forskelle indenfor hvert enkelt af landene og mellem de to lande, som udgør UEBL.

SAMARBEJDE OM SOCIALPOLITIKEN

Allerede den 29. august 1947 blev der i Haag afsluttet en konvention mellem Belgien og Nederland om, at de to lande skulle yde hinandens borgere de samme sociale goder som deres egne statsborgere fik. En lignende konvention blev den 3. december 1949 underskrevet mellem Belgien og storhertugdømmet Luxembourg, og endelig afsluttedes den 8. juli 1950 en tilsvarende aftale mellem Nederland og Luxembourg. I øvrigt har Benelux-landene indgået tosidige socialpolitiske aftaler indenfor rammerne af den vesteuropæiske Bruxelles-pagt, som også omfatter Frankrig og Storbritannien. Endelig er disse tosidige aftaler nu afløst af en mangesidig konvention om social tryghed, omfattende alle Bruxelles-pagtens stater.

Ved en række af regeringsmøderne mellem Benelux-landene har man principielt taget stilling til det socialpolitiske samarbejde indenfor Benelux-området, mest udførligt i den tidligere nævnte Haag-protokol af 24. juli 1953 (se side 31). Her erklærede man bl.a., at gennemførelsen af den Økonomiske Union kræver harmonisering af den økonomiske politik, indad og udad, såvel som af socialpolitiken. Som ledestjerne for bestræbelserne på sidstnævnte område satte man en politik, som aktivt vil sikre socialt fremskridt og velstand. Denne politik skal søge at tilvejebringe den højeste beskæftigelse og velstand, som kan forenes med ligevægt i betalingsbalancen.

SAMARBEJDE OM INVESTERINGER

Det er naturligt, at spørgsmålet om et vist samarbejde vedrørende industriens investeringer også er blevet taget op til behandling. En rationel økonomisk udvikling forudsætter arbejdsdeling mellem virksomhederne. Ved en protokol underskrevet i Luxembourg den *31. januar 1948* enedes man derfor om en »forudgående rådslagning« på dette område. Indenfor 27 brancher, hvor der kan blive tale om konkurrence, skal påtænkte nyinvesteringer anmeldes for et fælles Benelux-organ med rådgivende beføjelser. I praksis hæmmes planlægningen dog af, at den belgiske regering i modsætning til den nederlandske ikke har bemyndigelse til at dirigere investeringerne. I Nederland har man derimod ved flere tilfælde oplevet, at regeringen har afslået ansøgninger om nyetableringer med henvisning til, at den belgiske produktionskapacitet var tilstrækkelig for hele Benelux-området. For eksempel skete dette, da man ønskede at oprette en fabrik for vinduesglas.

FORSKELLIGE FORANSTALTNINGER

På en lang række andre felter er der under Benelux-organisationens ægide sat samarbejde i gang. Der er i 1950 blevet oprettet en særlig kom-

mission med den opgave at sikre indbyggerne i Benelux ligestilling, når det gælder at få tildelt udførelsen af offentlige arbejder fra de statslige myndigheder. På grund af områdets beliggenhed spiller transportmidlerne en overordentlig stor rolle i dets økonomiske liv. For at øge dets konkurrenceevne studerer man derfor, hvordan man i fællesskab kan modernisere havneanlæggene, kanalerne, jernbanerne og landevejene. Der foretages også indgående sammenligninger og analyser af landenes offentlige budgetter, deres lønniveauer og sociale byrder. De statistiske centralkontorer samarbejder intimt under ledelse af en statistisk koordinationskommission for at fremskaffe de stadig flere oplysninger, som det voksende samarbejde gør nødvendige. Ved flere lejligheder er der udsendt en statistisk årbog (Annuaire statistique), der sammenstiller en mængde tal fra alle tre lande. Siden januar 1954 offentliggøres et statistisk kvartalsskrift. – Dertil kommer, at en række specialkommissioner sysler med problemer som byplanlægning, ensartet terminologi indenfor sociallovgivningen og enhed indenfor den økonomiske lovgivning. Også oplysningsarbejdet om Benelux-tanken og dens virkeliggørelse er organiseret systematisk, men på privat basis i lighed med foreningerne Norden. I hvert af landene arbejder således »comités de rapprochement«, bestående af fremtrædende personligheder indenfor den politiske, økonomiske og videnskabelige verden. Særlige kontaktkomiteer er nedsat indenfor arbejdsgiverforeningerne og i fagforeningerne.

SAMARBEJDSORGANER INDENFOR BENELUX

Allerede Benelux-konventionen af 5. september 1944 indeholdt bestemmelser om en række organer til at administrere det planlagte samarbejde og tilrettelægge dets videre udformning. Efterhånden oprettedes yderligere nogle organer og dertil en mængde underudvalg og underkommissioner. Det er iøvrigt karakteristisk for Benelux-samarbejdet, at det hidtil udelukkende er foregået på regeringsplanet, mellem ministre og embedsmænd. Først i 1955 blev der truffet beslutning om oprettelse af et parlamentarisk organ (se nedenfor).

Øverst på rangstigen står *ministerkomiteen* (Le Comité de Ministres), som oprettedes ved Haag-protokollen af 24. juli 1953 om koordineringen af den økonomiske og sociale politik. Forud for denne dato var der mere tilfældigt blevet holdt ministermøder for at træffe vigtigere principielle afgørelser. Fra nu af holdtes der ret regelmæssigt møder ca. hver tredie måned af de tre landes udenrigs-, finans-, økonomi- og landbrugsministre og den belgiske minister for udenrigshandelen. Ministerkomiteens opgave er at træffe de endelige afgørelser om forslag fra embedsmandsudvalgene.

Med udgangspunkt i Benelux-overenskomsten af 1944 oprettedes følgende tre råd af embedsmænd:

Told-administrationsrådet (Le Conseil Administratif des Douanes) påhviler det at foreslå eventuelle ændringer i den gældende fælles toldtarif, at skabe ensartede omsætningsafgifter samt at ensrette toldlovgivningen og toldadministrationen.

Rådet for den Økonomiske Union (Le Conseil de l'Union Économique) har til opgave at forestå den regulering, som endnu er nødvendig, af handelen indenfor Benelux-området ved hjælp af kvantitative restriktioner, exportlicenser o.l. Under dette råd sorterer desuden en lang række underudvalg (pr. 1. oktober 1955 ikke mindre end 52), som hver søger at løse sine specielle opgaver med henblik på den kommende Økonomiske Union. Bl.a. findes der en særlig kommission, som har fået overdraget at udarbejde det dokument, som til sin tid skal sætte den Økonomiske Union i kraft.

Rådet for handelsaftaler (Le Conseil des Accords Commerciaux) er trådt i baggrunden for den ved Ostende-mødet i 1950 oprettede Commission Permanente de Coordination de la Politique Commerciale (se side 29). Under denne sidste sorterer forberedelserne af de enkelte landes handelsforhandlinger udadtil, tilrettelægningen af liberaliseringen, forberedelsen af møderne i de internationale økonomiske organisationer o.l.

Generalsekretariatet (Le Secrétariat Général), som oprettedes ved protokollen af 14. marts 1947, har sæde i Bruxelles, men skal ledes af en nederlandsk generalsekretær og af vicegeneralsekretærer fra henholdsvis Belgien og Luxembourg. Generalsekretariatet har udelukkende til opgave at tage sig af de tekniske arrangementer i forbindelse med de mange møder i udvalg, råd og kommissioner.

Rådspræsidenternes Råd (La Réunion des Présidents des Conseils) består af formændene for den nederlandske og den belgisk-luxembourgske delegation til hvert af de tre ovennævnte råd og skal samordne samarbejdet mellem disse, løse uoverensstemmelser mellem dem og desuden overvåge generalsekretariatets virksomhed. Det er det øverste administrative organ indenfor Benelux. I denne egenskab skal det desuden forberede ministerkomiteens møder og iværksætte dens beslutninger.

Bortset fra generalsekretariatet findes der ingen særlige, overnationale Benelux-organer. Alle de forskellige kommissioner, udvalg og underudvalg består af to selvstændige delegationer, en nederlandsk og en belgisk-luxembourgsk.

Et rådgivende parlamentarisk råd. Efter at samarbejdet i Benelux i en årrække udelukkende var foregået mellem regeringerne og embedsmændene, undertegnedes den 5. november 1955 i Bruxelles en konvention mellem de tre regeringer om oprettelsen af et rådgivende parlamentarisk råd for

Benelux. Rådet skal omfatte 49 medlemmer, hvoraf det belgiske og nederlandske parlament hver vælger 21 og det luxembourgske 7, alle blandt parlamenternes medlemmer. Rådet skal mødes een gang om året, men iøvrigt hvis dets præsident, en af landenes regeringer eller flertallet af medlemmerne ønsker det. Regeringsmedlemmer fra de tre lande og desuden andre personer, som regeringerne udpeger, kan deltage i og tage ordet under rådets møder. Rådet vælger selv sin præsident og sin sekretær og kan nedsætte særlige udvalg.

Rådet kan fremsætte rekommandationer til de tre regeringer, især om problemer i forbindelse med den Økonomiske Union mellem de tre lande, den indbyrdes kulturelle tilnærmelse, samarbejde om udenrigspolitikken og spørgsmålet om overensstemmelse indenfor lovgivningen. Konventionen omfatter kun de tre staters europæiske område. Den er endnu ikke endeligt ratificeret.